

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οι ειδικοί συμβουλεύουν

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Μάσκες, τήρηση των μέτρων υγιεινής, εξαντλητικό testing και εμβολιασμός είναι τα «κλειδιά» για να μείνουν τα παιδιά ασφαλή και τα σχολεία ανοικτά, σύμφωνα με τους ειδικούς, που αναμένουν το επόμενο διάστημα άνοδο των κρουσμάτων.

Ο καθηγητής Παιδιατρικής και Επιδημιολογίας και μέλος της επιτροπής των εμπειρογνομόνων του υπουργείου Υγείας, **Θεοκλής Ζαούτης**, τονίζει, μιλώντας στη Realnews, ότι η εφαρμογή του πρωτοκόλλου στα σχολεία θα πρέπει να είναι πιστή. «Πρέπει να επαναλαμβάνουμε συχνά στα παιδιά πόσο σημαντικό είναι να φορούν τη μάσκα τους σωστά και να πλένουν συχνά τα χέρια τους. Επίσης, είναι σημαντικό να τους μάθουμε να βήχουν σωστά, όχι στην παλάμη των χεριών τους, αλλά στο εσωτερικό του αγκώνα τους. Τα παιδιά από μόνα τους δεν μπορούν να κάνουν κάτι άλλο. Αυτά είναι τα τρία βασικά βήματα για να περιοριστεί ο κίνδυνος», εξηγεί ο καθηγητής Παιδιατρικής και Επιδημιολογίας στο Perelman School of Medicine.

Η προσπάθειά μας ώστε να «μυθθούν» τα παιδιά στον σωστό τρόπο προστασίας δεν πρέπει να φτάνει στο σημείο του... φόβου. Ο Θ. Ζαούτης τονίζει ότι πλέον πολλά παιδιά βρίσκονται αντιμέτωπα με ψυχολογικά προβλήματα. «Δυστυχώς, υπάρχουν παιδιά που έχουν πάθει φοβία με τον κορωνοϊό. Και αυτό αποτυπώνεται και στη σχετική βιβλιογραφία. Δεν είναι ο μόνος λόγος η νόσος για να εμβολιάσουμε τα παιδιά μας και τον εαυτό μας οι ενήλικοι. Υπάρχει ακόμη ένας λόγος. Τα παιδιά έχουν υποστεί ψυχολογική πίεση. Έχουν καταγραφεί κατάθλιψη, νοσήματα με αυξημένο άγχος κ.ά. Συχνά οι γονείς υποστηρίζουν ότι, αφού δεν νοσούν βαριά τα παιδιά, γιατί να εμβολιαστούν; Είναι λάθος. Δεν έχουμε καταλάβει πόσο μεγάλο είναι το κακό που έχει γίνει στα παιδιά από την πανδημία. Τελευταία ακούω ότι πρέπει να εμβολιάσουμε τα παιδιά για να προστατεύσουμε τους μεγάλους. Λάθος. Πρέπει να εμβολιαστούν οι μεγάλοι για να προστατεύσουν τα παιδιά», σχολιάζει.

Οι οδηγίες

Σύμφωνα με τον Θ. Ζαούτη, τα ύποπτα συμπτώματα στα παιδιά μας που θα μας κινητοποιήσουν να σκεφτούμε το ενδεχόμενο ότι έχουν προσβληθεί από τον SARS-CoV-2 είναι αρχικά ο πυρετός και ο βήχας. «Με το στέλεχος "Δέλτα", έχει αυξηθεί και η εμφάνιση περιπτώσεων καταρροής στα παιδιά, κάτι που δεν συνέβαινε στην αρχή με το κλασικό στέλεχος. Επίσης, άλλα συμπτώματα είναι ο πονοκέφαλος, η κόπωση, η διάρροια, οι μυαλγίες».

Σε κάθε περίπτωση, εάν το παιδί μας εμφανίσει ένα ή περισσότερα από τα παραπάνω συμπτώματα, πρέπει να καλέσουμε τον παιδίατρο. Όπως τονίζει το μέλος της επιτροπής των εμπειρογνομόνων του υπουργείου Υγείας, «αυτή θα πρέπει να είναι η πρώτη κίνηση του γονιού. Να λάβει τις οδηγίες του παιδίατρο. Δεν είναι απαραίτητο σε κάθε πυρετό που εκδηλώνει το παιδί να γίνεται rapid test ή μοριακός έλεγχος. Ας υποθέσουμε ότι ο δείκτης θετικότητας στα παιδιά φτάνει το 6%. Τότε, φαντάζομαι, θα κάνουμε πολλά τεστ στα παιδιά. Αν στην κοινότητα, όμως, το ποσοστό είναι μικρό, δεν χρειάζονται τα τεστ. Γι' αυτό πρέπει να έχουμε στον νου μας, ως μια πρώτη κίνηση, να ενημερώσουμε τον γιατρό μας και να λάβουμε οδηγίες».

Σύμφωνα με τον παιδίατρο **Παναγιώτη Ευθυμίου**, αυτό που θα πρέπει να ανησυχήσει τους γονείς και να κρούσει το καμπανάκι ότι κάτι δεν πάει καλά είναι «ο υψηλός πυρετός, η

έντονη καταβολή, δηλαδή το παιδί να μην έχει διάθεση να σηκωθεί από τον καναπέ ή την καρέκλα, η παρατεταμένη υπνηλία και η δύσπνοια, σε συνδυασμό με πόνους σε όλο το σώμα, αρθραλγίες και μυαλγίες». Σε περίπτωση που τα συμπτώματα είναι πιο ελαφρά, ο γονιός θα πρέπει μετά από δύο με τρία 24ωρα να κάνει ένα rapid test στο παιδί».

Long COVID

Τέλος, όσον αφορά τις επιπτώσεις του κορωνοϊού στα παιδιά, πρόσφατες μελέτες στο Ισραήλ και στην Αμερική έδειξαν ότι το 10% των παιδιών μετά τη νόσηση εκδήλωσε long COVID. «Παρουσιάσαν για καιρό έντονο πονοκέφαλο, νευρολογικά συμπτώματα, κόπωση, προβλήματα στο αναπνευστικό σύστημα. Σε κάποια παιδιά τα συμπτώματα αυτά συνεχίστηκαν για πάνω από τρεις μήνες. Αν

Με τη «Δέλτα», έχει αυξηθεί η εμφάνιση καταρροής στα παιδιά. Επίσης, ο πονοκέφαλος, η κόπωση, η διάρροια και οι μυαλγίες

το 1/3 των κρουσμάτων στη χώρα μας είναι στα παιδιά και το 10% εμφανίζει long COVID, τότε μπορεί κανείς να αντιληφθεί ότι ο κίνδυνος δεν προέρχεται μόνο από την αρχική νόσο. Το long COVID, τα ψυχολογικά προβλήματα, το κλείσιμο σχολείων και οι φοβίες είναι μερι-

Θεοκλής Ζαούτης

Παναγιώτης Ευθυμίου

Τα ύποπτα συμπτώματα στα παιδιά

Η μετάλλαξη «Δέλτα» παρουσιάζει ενδείξεις νόσησης που δεν εμφάνιζε το αρχικό στέλεχος του SARS-CoV-2, τονίζουν οι επιστήμονες, καλώντας τους γονείς σε επαγρύπνηση

κοί από τους λόγους για τους οποίους πρέπει να επιταχυνθεί ο παιδικός εμβολιασμός», κατ'αρχήν ο Θ. Ζαούτης.

Όπως τονίζει ο Π. Ευθυμίου, υπάρχουν παιδιά που μολύνθηκαν από τον ιό και μήνες μετά δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις καθημερινές δραστηριότητές τους. «Δεν μπορούν να αθληθούν, να ανέβουν σκάλες, αισθάνονται συνέχεια κουρασμένα, δεν μπορούν να προσπληθούν στο διάβασμά τους. Το long COVID των παιδιών είναι εξίσου σοβαρό με των ενηλίκων», σχολιάζει, λέγοντας ότι πολλοί μικροί εξεταζόμενοι του έχουν νοσήσει. «Έχω ασθενείς που νόσησαν, από βρέφη 40 ημερών μέχρι εφήβους 16 χρόνων. Έχουν νοσηλευτεί δύο παιδιά, που πέρασαν την ίωση σχετικά ήπια. Δύο παιδιά παρουσίασαν long COVID. Έχουν περάσει τρεις με τέσσερις μήνες και δεν έχουν επανέλθει ακόμη στην καθημερινότητά τους και στις δραστηριότητές τους. Και, δυστυχώς, δεν υπάρχει θεραπεία».